

شرح جامع شرکت‌های تجاری

در حقوق تجارت

تألیف

افشین دیوان‌پور

۱۴۰۰

سرشناسه	:	دیوان پور: افشین / ۱۳۵۴ م
عنوان و نام پدیدآور	:	شرح جامع شرکت‌های تجاری در حقوق تجارت/ تألیف: افشین دیوان پور
مشخصات نشر	:	تهران/ تفکر آینده ساز/ ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	:	۱۴۲ ص / اوزیری ۱۷*۲۴
شابک	:	978-622-7710-07-6
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه ۱۳۹ ص
موضوع	:	شرکت‌های تجاری
موضوع	:	قوانین و مقررات
رده بندی کنگره	:	KMH۱۰۴۳
رده بندی دیویی	:	۵۵۰۶۶/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۴۴۶۶۰۵

حقوق مادی و معنوی برای انتشارات و مؤلف محفوظ است و هرگونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد

شرح جامع شرکت‌های تجاری در حقوق تجارت

که تألیف افشین دیوان پور
 که ناشر تفکر آینده ساز
 که مدیر تولید موسسه مشاوران زند
 که شمارگان ۱۰۰۰ جلد
 که نوبت چاپ اول، ۱۴۰۰
 که قیمت ۹۲ هزار تومان

ISBN: 978-622-7710-07-6

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۰	کلیات
۱۸	تعریف و اقسام شرکت‌های سهامی
۲۰	اقسام شرکت‌های سهامی
۲۳	تشکیل و ثبت شرکت‌های سهامی
۲۹	وظایف مجمع عمومی
۳۱	ماده (۱۵۳) لایحه قانونی
۳۶	تشکیل و ثبت شرکت سهامی خاص
۴۲	شرط افزایش سرمایه
۴۵	روش‌های تأمین سرمایه
۵۳	کاهش سرمایه ثبت شده
۵۷	ارکان شرکت سهامی
۵۸	رکن اول شرکت سهامی
۵۸	مجامع عمومی شرکت سهامی
۶۰	حد نصاب و اکثریت مجامع
۶۱	نصاب و اکثریت مجمع عمومی مؤسسين
۶۲	نصاب و اکثریت مجمع عمومی عادی
۶۳	نصاب و اکثریت مجمع عمومی فوق العاده
۶۴	جمع بندی
۶۶	هیأت رئیسه مجمع عمومی
۶۷	اختیارات مجامع عمومی عادی و فوق العاده
۷۹	اختیارات مجمع عمومی عادی
۸۱	تعیین حق الزحمه بازرس
۸۱	انتخاب و عزل مدیر تصفیه و تعیین حق الزحمه او
۸۲	رسیدگی و تصمیم‌گیری در مورد امور مالی شرکت
۸۴	نحوه دعوت مجامع عمومی

۷	هیأت مدیره
۱	مسئولیت مدنی اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل
۴	معاملات مدیران و مدیرعامل با شرکت: (مواد ۱۲۹ تا ۱۳۲)
۰۲	ساختار ، حد نصاب و اکثریت تصمیم گیری در هیأت مدیره: (ماده ۱۱۹ تا ۱۳۳)
۰۸	چهارمین رکن اداره شرکت سهامی : بازرس (ماده ۱۴۴ تا ۱۵۶)
۱۰	شرایط بازرس شرکت سهامی براساس ماده ۱۴۷
۱۵	وظایف بازرس شرکت سهامی: (مهم)
۱۸	شرکت تضامنی و نسبی (مواد ۱۱۶ تا ۱۴۰) و (مواد ۱۸۳ تا ۱۸۹)
۲۲	تشکیل شرکت های تضامنی و نسبی
۲۴	ثبت شرکت تضامنی یا نسبی
۳۵	تشکیل شرکت با مسئولیت محدود
۳۵	اداره شرکت با مسئولیت محدود
۴۲	منابع

مقدمه

مطالعه شرکت‌های تجاری از جهات مختلف مفید می‌نماید. شرکت‌های تجاری از نظر اقتصادی، اهمیتی فراوان دارند؛ زیرا هرچند تعداد آن‌ها از تجار انفرادی به مراتب کمتر است، ابزار و سرمایه مجموعه‌های صنعتی و تجاری به آن‌ها تعلق دارد. این نکته از دیرباز صادق بوده و در عصر ما، با تغییرات و تحولات بنیادی اقتصادی و سیاسی که شاهدیم، صورت آشکارتری به خود می‌گیرد. در این باره، کافی است به شرکت‌های بزرگ تجاری به اصطلاح چندملیتی اشاره کنیم که در طول قرن حاضر در کشورهای بزرگ صنعتی تشکیل یافته، با فروپاشی نظام کمونیستی و گرایش جهانی به سوی اقتصاد بازار آزاد، رقبای دولتی خود را از دست می‌دهند.

شرکت در سیستم‌های حقوقی مختلف، وسیله تحدید مسئولیت فعالان تجاری است؛ به این معنا که تاجر شخصی یعنی تجاری که به صورت انفرادی فعالیت می‌کنند، در مقابل اشخاص ثالث مسئولیت نامحدود دارند و کل دارایی آن‌ها، اعم از سرمایه تجاری و اموال خصوصی، وثیقه پرداخت دیون آن‌ها به طلبکاران است؛ اما اشخاصی که فعالیت تجاری‌شان از طریق تشکیل شرکت انجام می‌گیرد، مسئولیتی عمدتاً محدود دارند و البته در شرکت‌های به اصطلاح سرمایه فقط تا آن بخش از دارایی‌شان بدهکار طلبکاران هستند که در شرکت گذاشته‌اند.

از قدیم مشارکت مدنی در اموال به نحو قهری یا اختیاری و کسب و تجارت با مال مشاع وجود داشته و هم‌اکنون نیز بسیار رایج است. در قرون اخیر همان مشارکت با سیر تکاملی به شرکت‌های تجاری منجر شده، شخصیت حقوقی یافته و مستقل از مؤسسین و سهامداران خود دارای حق و تکلیف گردیده است. در حالی که اداره شرکت‌های مدنی بیشتر توافقی است، اداره شرکت‌های تجاری به‌ویژه نوع سهامی آن در اساس مطابق ضوابط و استانداردهای قانونی مفصل است و توافقات شرکاء در طول و در چارچوب آن ضوابط، صورت تصویب و اجرا به خود می‌گیرند.

بسیاری از حقوق‌دانان، علاوه بر شرکت به معنای تعدد مالکان در مال واحد به نحو اشاعه، قائل به «عقد شرکت» نیز هستند که ما در این مختصر به نقد این نظر خواهیم پرداخت. فقهای اسلام نیز در این خصوص نظرات گوناگونی ابراز داشته‌اند که آن نیز به اختصار نقل و بررسی خواهد شد. اما در خصوص شرکت‌های تجاری، فقها آن را به درستی در باب «شرکت» مطرح نکرده‌اند که نکته آن نیز در جای خود روشن خواهد شد.